

VALTION ELOKUVATARKASTAMON TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 1999

Helsinki 14.2.2000

Yleistä

Lainsäädännön uudistaminen

Laki sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä oli valmisteilla oikeusministeriössä.

Uudistetussa rikoslaissa (568/1998), joka tuli voimaan 1.1.1999, säädetään rangaistaviksi teoiksi väkivaltakuvauksen levittäminen, sukupuolisiveellisyyttä loukkaavan kuvan levittäminen, sukupuolisiveellisyyttä loukkaavan lasta esittävän kuvan hallussapito ja sukupuolisiveellisyyttä loukkaava markkinointi.

Uusi televisio- ja radiotoimintaa koskeva laki tuli niinkään voimaan 1.1.1999. Siinä säädetään lasten kehitykselle haitallisista ohjelmista.

Ennakkotarkastusta koskevan lakiuudistuksen valmistelua jatkettiin Opetusministeriössä. Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kuvaohjelmien tarkastamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi oli laintarkastuksen jälkeen valmis vuoden lopulla.

Tietokannan kehittäminen

Manuaalisen elokuvarekisterin tietojen siirtämistä atk-tietokantaan jatkettiin tehostetusti. Tarkastamolla on 150 000 ohjelmaa sisältävä manuaalinen Suomen elokuvarekisteri, joka alkaa vuodesta 1911. Hankkeeseen on laskettu tarvittavan yhdeksän henkilötyövuotta. Vuodesta 1988 lähtien on tietokantaan siten tallennettu pitkälti yli 20 000 videonimikettä. ATK-tietokannassa ovat nyt kaikki tuona aikana tarkastetut ja ilmoitetut ja poliisitutkintaa varten katsotut ohjelmat. Täydennys on edennyt historiallisesti taaksepäin toimintavuoden lopulla 1960-luvulle.

Yhteistyö videovalvonnassa

Tarkastamo jatkoi yhteistyötään Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskuksen sekä Filmikamarin kanssa laittoman videolevityksen tutkinnassa.

Muu yhteistyö

Tarkastamo toimi yhteistyössä Liikenneministeriön kanssa Internet-valvonnan kehittämisessä sekä Tuotevalvontakeskuksen kanssa mainonnan valvontaa koskevissa asioissa.

Toiminta-ajatus

Tarkastamon tehtävänä on suorittaa lakien määräämä elokuvien sekä video- ja muiden kuvaohjelminen ennakkotarkastus ja rekisteröinti.

Tulosalueet

Tarkastamon toiminta on jaettu neljään tulosalueeseen:

1. elokuvien ja video-ohjelmien ennakkotarkastus
2. lausuntojen antaminen
3. rekisteröiminen ja ilmoitusten käsittely
4. asiakaspalvelu

Vuoden 1999 tulokset

1. Elokuvien ja video-ohjelmien ennakkotarkastus

Vuonna 1999 tarkastettiin 251 julkiseen esitykseen tarkoitettua pitkää ohjelmaa ja 425 pitkää kotitalennelevitykseen tarkoitettua ohjelmaa eli yhteensä 676 pitkää ohjelmanimikettä (1998 660 nimikettä).

Tarkastettuja lyhyitä ohjelmia (kesto alle 60') oli yhteensä 490 nimikettä (1998 530 nimikettä).

2. Lausuntojen antaminen

Tarkastamo antoi poliisiviranomaisille lausunnon yhteensä 5 tutkintapyyntöön. Tutkintapyyntöt koskivat yhteensä 6382 ohjelmaa (1998 n. 26000 ohjelmaa). Luku perustuu vuoden 1998 lopulla voimassa olleiden takavarikoiden yhteismäärään. Kaikki kasetit eivät olleet yhtäaikaaisesti tarkastamon hallussa). Niistä 4476 (1998 4305) merkittiin uusina nimikkeinä rekisteriin.

Tarkastamo antoi opetusministeriölle 28 lausuntoa vapautusta ennakkotarkastuksesta koskeneista anomuksista (1998 28 lausuntoa).

3. Rekisteröiminen ja ilmoitusten käsittely

Tarkastamolle ilmoitettuja video-ohjelmia oli 612 nimikettä (338 I-ohjelmaa, 125 T-ohjelmaa, 102 DVD-ohjelmaa ja 47 uusittua ilmoitusta) (1998 1049 ilmoitusta).

Rekisteröityjen elokuvien ja video-ohjelmien lukumäärä oli 6054 nimikettä (1998 6544 nimikettä).

4. Asiakaspalvelu

Tulosalue koostuu tarkastamon suorittamasta tietopalvelutoiminnasta sekä sen julkaisemista video- ja elokuvaletteluista.

Tarkastamo julkaisi neljä videoluetteloä. Kunkin painos oli 310 kpl. Elokuvaluettelon (vuoden 1998 elokuvateatterielokuvat) painos oli 60 kappaletta. Julkaisujen yhteispainos oli 1300 kpl. Lakivihkosta tilattiin Lakimiesliiton Ajantasa-painos.

Maksullisia asiakaspalveluita oli 71 kappaletta (1998 79 kappaletta).

Vähäisiä tiedottamis- ja neuvontapalveluita hoidettiin puhelimitse tai sähköpostilla noin 10 päivässä.

Kansainvälinen toiminta

Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja osallistuivat Pohjoismaiden tarkastamoiden ja vastaavien elinten kokoukseen Oslossa 2.-4.6. sekä puheenjohtaja vastaavan Euroopan alueen konferenssiin Tukholmassa 9.-11.9. Kummassakin kokouksessa päätettiin tavoitteesta kehittää ja tiivistää tarkastuselinten kansainvälistä yhteistyötä.

Tarkastamolla oli edelleen tiivis yhteistyö Pohjoismaiden sekä Saksan ja Englannin tarkastuselinten kanssa.

Maksullisen toiminnan tulot

Tulot elokuvien ja video-ohjelmien ennakkotarkastuksesta olivat yhteensä 695 066 mk (1998: 679 706 mk).

Tulot tietopalvelusta ja julkaisutoiminnasta olivat 16 673 mk (1998: 21 872 mk).

Vuoden 1999 tulot olivat yhteensä 711 739 mk (1998: 701 578 mk).
